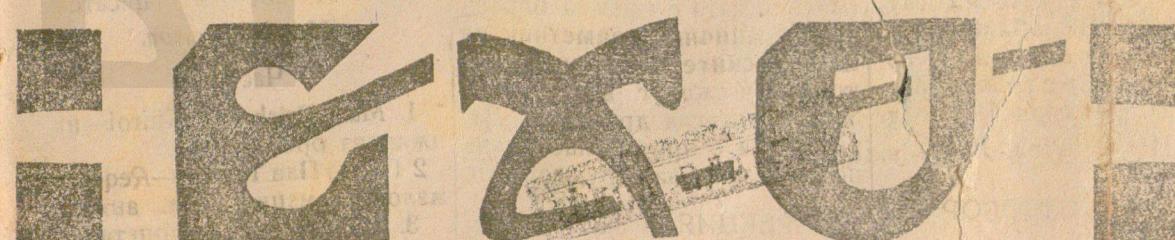

СЕВЕРНО

НЕЗАВИСИМ ИНФОРМАЦИОНЕН ВЕСТНИК

АБОНАМЕНТ 20 ЛЕВА

ЗАСТЪПВА Политика, Информация, Народно същество, Търговия и Литература.

Редактор Петко Пав. Попов

СЪТРУДНИЦИ: г. г. Ценю Бржилев, Ячо Хлебаров, Г. П. Дончев, Иван Кирилов, Д-р Х. Д. Понов
д-р М. Икономов, Константин поп Христов, Ник. Ракитин, Д-р Димо Лесичков, Симеон Евтимов, Д-р Ст. С. ромахов
д-р Васил Урманов, д-р Н. Думев, Хр. Цовев, Ив. Минчилов, А. Б. Наустов, Иг. Б. Фурнаджиев, Ст. Балтаджиев,
Васка Павурджиев, Севдали на Крайска, Ст. Танев — редактор в. „Утро“. Ал. Джаджес — столичен журналист
Райна Герова, Никола Розева, Т. Безименски, Николай Дончев, д-р Ев. Яновски, Ола Пащакова, Ал. Геров и др.

Телефон № 63.

Четиредесет дни...

Не пее веч поета — звънливата му лира

Заглавъхва за веки и веков...

„Requiem“ — Петко Пав. Попов.

Изминаха вече 40 дена от как родната земя прибра в ледените си обятия чутовния си великан и горещ по-клонник, — зидаря и крепителя на българския дух и култура, ваятеля на нашата мисъл и слово, най-скъпата си рожба.

Отлетяха 40 дена от как изчезна от погледа ни най-верния изразител на народната душа, вдъхновителя и възпитателя на българската младеж, духовния вожд и певец на българското племе.

Цели 50 години Вазов с едно упоително очорование възпеващо всичко цено, величаво и възвищено в нашия народ; той пя за неговото трудолюбие, за неговата крепка вара, без ранична любов към родината му, за неговия устрем към наука, към напредък... Вазов даде на своя народ най-скъпите си ценни плодове на своята душа и сърдце. Вазов оставя творения, които ще бъдат най-крупните паметници в нашата художествена писменост.

Днес целия признателен народ и младото поколение виждат, как блесъкът на Вазовата светлина пръска своите лъчи все по силно, за да сгреви душите и творческите сили за най-достойни подвиги. Вазов предаде своите съкровища на поколенията, които днес благоговеят пред неговото огромно дело и се прекланят пред ореола на неговото безсмъртие. Наш дълг е да пазим и съхраним тези съкровища като светиня.

В скръбта за починалия поет се смесва гордостта на българския народ за родолюбието на неговия пръв и най-достоен син.

Вазов ни оставил следата на един грамаден талант, изнурен от труд и героизъм.

— Кога поколенията подирят местото на Вазова, нека го търсят в редицата от най-големите герой на България,

П. ДУМАНОВ.

Иван Вазов

От ранните си младини живех
Зъ мен си не, а за народа,
От раните си пролеи запех
За родина и за свобода.

Ив. Вазов.

Вазов умре! Това бе скърбната вест, която бързо се разнесе из целата страна. Като че ли на никому не се искашеш тай да умира, а да живееш ако би могло вечно. Все пак про-видението бе по-цедро към него. Той доживя до блока старост и можа свободно да развие всички свои сили и даде на своя народ повече от всеки друг. Роден през дните на нашето възраждане, Вазов живя и твори близо половина век. Той съединява две епохи от нашата освобождение — тая преди наше освобождение и епохата след освобождението до наши дни. Той е преживел всички промени в нашата обществено-политически живот. Вазов е преди всичко поет — писател и по малко обществен деец. Той е народен поет в пълния смисъл на думата, който е необикновен талант и тъжък художествен усет е изобразил всички по важни прояви на нашето културно развитие. Той винаги се е чувствувал близко до народа и най-добре от всички е разбирал неговите копнежи и идеали.

От ранни години и до своята смърт Вазов живее с надеждите и злочестините на нашето отечество. Наедно с него той е страдал и въздишал, споделял неговите горести и надежди. Нема по забележително събитие, което той да не е отбелезал в своята дейност.

В течение на 50 годишна литературна дейност той ни оставил едно богато литературно наследство, което по неговата разностранност е ненадминато от никого. Вазов работи и твори в всички посоки

неговото поетическо творчество се издига високо над това на всички млади и стари наши поети. С право той си остава патриарх на нашата литература и нема равен на себе си в никоя от литературните на-шите съждеси.

На първо място неговото лирическо творчество образува най ценен дел от неговото наследство. Неговите епични рабо-ти — поеми, повести и разкази и романи, които по брой и размери представляват много голям дел от това наследство, заемат също тъй видно място и също тъжна рожба на неговата творческа природа. Драмите му обаче, заемат едно по второстепенно място и те всички изнисват въпроси и интереси присъщи на широката маса на интелигентния и полуинтелигентния български свет. Изобщо целото му драматическо творчество изразява идея/огията и чувствата на широката народна маса.

Вазов с право се счита за национален поет, защото винаги се явява изразител на чувства и съвращения, присъщи на нашата нация. Всеки българин по-малко или повече образован може да разбере и преживее неговите художествени замисли и то без особено трудна.

Драматическото творчество на Вазова изобщо не може да се сравни с неговото епично и лирическо творчество, обаче то има големо значение за развой на нашата драма. Целата му драматическа дейност съставя началото на нашата драма.

Вазов има големи заслуги и за нашия книжовен език. Между всички наши писатели той показа най-голема любов към езиковата чистота. Него-вият език е чужд на всекакви западноевропейски чуждици. В употребата на русизми, турски думи и орханизми, той притежава образцова умереност. При това новата наша книжнина и дължи и много нови думи.

Вазов умре щастлив че целия български народ разбира и оцени неговата дейност. Приживе нашият народ, свикнал само да отрица и да клейми, даде своята признателност към неговите заслуги и му даде небивало до сега чествуване по случай 70 годишния му юбилей.

Вазов е гордост на нашия народ и силата на националното възраждане на нашето българско племе.

Ячо С. Хлебаров.

Ив. Вазов

Недопета песен.*)

Душата си раздадох аз
В трептящи звуци и песни,
Раздавам я и тоз час
Последните ѝ лъжи небесни.

*
Страданията си излях,
Възторзите излях си също,
И всичко миру аз казах,
Що в мен без болно ил могъщо.

*
Не лъжа ли се — Некой зов.
Друг некой блен в душа не
бди ли?
Недоизказана любов?
Мечти недомълвени, мили?

*
Но, родино, за тебе пех.
Ти цела беше в песента ми,
И да открия не посмех
Свята сватих в душа ми.

*
Ще отнеса във гроба свой
Светът невидим на поета,
Жадът неутолени мой
И песента си недопета.

*) Едно от последните стихотворения на починалия поет печатено в последната му сбирка „Люлека ми замисриса“.

ПРИ ИВАН ВАЗОВ

(Спомен)

Беше в надвечерието на 1916 година, време на жажда и изпитания — разгарят на общоевропейската война.

Вестникът, в който работехме, „Дневник“, имаше традицията да поднася като новогодишен дар на своите читатели, мненията на нашите първенци в областта на политиката и литературата върху стереотипния въпрос: какво ни носи новата година? — Падна ни се, между другите, да посетиме и първенците на българската книжовна мисъл: Стоян Михайловски и Иван Вазов.

Ние потрапяхме пред портата на първия и бяхме възведенни в приемната зала. Процедурата на нашата новогодишна посетка се оказа твърде

кратка.

След като узна цялата на посещението ни Стоян Михайловски влезе в своя работен кабинет и без да се минат повече от 10 минути — време, кое то ни се стори вечност — той беше вече пред нас, с написан лист хартия в ръка.

— Слушайте!

Ние се превърнахме в слух. И Михайловски прочете със свойствената си нервност ред кратки, но бистри мисли върху войната.

— Разбрахте ли?

Да г. Михайловски.

— Нищо не сте разбрали.

Ще ви го прочета още веднаж.

И той го прочете още веднаж, след което ни каза:

Внимавайте, да не се допуснат грешки защото ще ви издър-

нам уши.

Разбира се, ние не дадохме повод да почувствуващ из-дърпани уши си.

Вторият — това беше Иван Вазов.

Ние почукахме на все опознатата врата на улиците „Раковски“ и „Вълкович“, току до земеделската банка, сега министерски съдържание.

Посрещнаха ни старата служия и лаят на малко кученце — единакво познати на тия които също посещавали самотния дом на поета.

Той стоеше на своята работна маса — малка маса със стъклено покрило върху кое също се разкоша мастилница подадена поету от писателски съдържание. Поетът беше пак до своята стъклена масичка.

Констатирахме с огорчение, че той отдавна вече е за-

чавил не само поръжката ни, но и самите нас. Напомняхме

му всичко това.

В резултат, Вазов откажа лист от своя карнет и доколкото не ни лъже паметта написа набързо:

— На мен се пада да кажа какво ни носи новата 1916 година; но най-добре е да донесе тя мир на всички, които страдат.

— Да, мир ни требва — промълви Вазов, когато ние си отивахме.

Между пищните фрази на нашите общественици: Радославов, Пешев, Генадиев, Гешев Малинов и пр. в новогодишния брой на в. „Дневник“ най-точния израз на народното насторене беха кратките, но силни писания на Ст. Михайловски и Иван Вазов — едва допуснати от тъжната строгата цензура тогава.

Пловдив Пиерро.

ИВАН КИРИЛОВ.

Последня среща с народния поет

Когато ми съобщиха тъжната вест за смъртта на народния поет аз неповръх. Лъжа ми се струи, защото за мен той бе станал безсмъртен. Толкова писатели, от как помни аз, един по един си отиваха, а той—народният поет, Великан — Иван Вазов бе все тъй читав джрелев, както за пръв път го видях в театра — Славянската беседа, при представянето на „Края на Садома“ Убиха Алека, почилиха Великов, Пенчо Славейков, Яворов, П. Ю. Тодоров, Д-р Кръстев, Д. Бояджиев, М. Георгиев, Дебилев, Вел Тан, Руневски и колко още млади и надежни писатели, а той живеше... И види се бех свидетел, че Вазов няма да умре. И когато ми съобщиха за неговата кончина — стори ме се лъжа.

Лъжата ставаше още повече, че на скоро — нещо месец преди това го видях на гара Червен Брег, когато готвеше да замине за Рибарица на летовище.

Аз го видях весел, бодр и секаш подмладен. Поздравих го и когато ми каза, че отива да се порадва на красавата природа на Рибарица, обезмерадост. Радостта идеше от там че аз знаех какво джрелевия старец ще напише още неколко вдъхновени страници за нашата Стара планина.

— Радвам се, — му казах аз, — че ви виждам все тъй бодр както преди 20 години.

Той само ме погледна и в погледа му долювих некакво съжаление. С него той като че искаше да каже: до като вие младите се ядете един друг не чакайте читави стариини.

— Кажете ми тайната на вашата вечна младост? — подзех аз.

— Бъдете искрени, пазете уважението към другите, престанете да подозирате, че хората около вас ви мислят зло и ще почувствувате едно велико успокойствие на духа, а спокойствието на духа е извор на бодрост и здраве.

Той поспре, секаш да се увери, че аз го разбирам.

— Вие, младите, сте много мнилни, тъждри амбиции им, бих казал ви оглавиши — и се ядете в себе си. Разбира се, че без време ще клюмните глави. Не обичате природата. Пред почитате града пред тихото и здраво наше село. Затова и прездременно клюмвате, както цветето на което е от него слънцето.

Аз го слушах с благоговение.

Той млякна и като ме изгледа с бащинско внимание даде:

— Елате към Рибарица, там ще имаме време да си говорим да се порадваме на този дивен кът.

Аз не обещах, защото... да го кажа ли? — днес отиването за там е крезовски подвиг.

Сбогувах се и завидех на бодрия старец, че на тая възраст той желае обществото на младите; чувствува нужда да говори и да бъде сред природата за да и се радва и черпе вдъхновение.

И когато ми казаха, че той е починал — аз не повервях защото бех свидетел с мислата, че той ще преживее всички ни.

В ВТОРНИК и среда писателя Чавдар Мутафов държа две сказки на тема: Проблеми в модерното изкуство: а) Импресионизъм и б) Нео импресионизъм и експресионизъм.

Сказките бяха посетени слабо.

Константин поп Христов

За тълпата

(спомен от Ив. Вазов.)

Беше по време на студеността ми Тогава, още не знаеш живота, гледах и оцених вижданата действителност. Още незнаех цената на златото, бласъкът на лъскавите камъни ме заслепяваше, усмивката, изписана по лицата на хората, се откриваше щастие човеческо... Аз незнаех още скърбите в смехът и безгрижния мини на младостта си...

Един ден видях поета в сладкарница „Цар Освободител“ в София дено той обикновено прекарваше след обедните си часове. Както винаги с него беше и кучето му, по чието единствено по рода си в София. Седнах при него и непринудено, малко възбудено започна той да ми разказва следното:

— Ти си млад. Виж, погледни онези хей там, на крайната маса, в жълта до прозореца и ми кажи кои съм.

Лично, че нещо се е случило. Той поклаща главата си по често и видях както че ли яден поглед в очите му.

Обърнах се по тая посока и видях група студенти и студенки. Беха познати. Ка

зах това на поета. Той от началото не поискава да поверва, че там, онези, съм студенти. Погледа ги, кlimна глава и каза:

— Значи, студенти?

— Да, мой колеги, познавам ги.

— Това е, значи, златокрилата младеж!... възражда твой

АЗ и слушам повече от половина час... говорят, говорят... Изглеждане ме познават... Говориха добро, но говориха и много лошо и най-главното, не свързах мисъл в душата им... Тълпа!

— Знаеш ли че е тълпа? Не, ти си много млад, за да знаеш това. Но помни нема похубаво да бъдеш тълпа, но за това пък ужасно е да те ценят такъв и от тълпа!

— Това е хидра, която не вижда и, в стремежа си да разкъса и кваси устните си в кръвта на своите жертви, увлича се и късва своите собствени меса — кваси усните си в собствената си кръв.

Пази се от хидрата — не допускай да станеш хидра...

Поета стана и си отиде. След малко бех при колегите си. Учали че моя събеседник е бил Иван Вазов те се скапи фузиха и си отдоха без да ме погледнат... Отбегваха погледите и помежду си. Какво беха си говорили — незная, но тогава чак аз разбрах думите на поета. Тълпата беше квасила устните си в собствената си кръв — бе пила до насита от чашата на собствената си и се погнуши сама от себе си...

20. X. 1921 год.

Плевен.

Вазов и Д-во „Съгласие“

В архивата на Плевенско то Обществено Образователно дружество „Съгласие“ се съхранява една скъпка картичка, писана саморъчно от народния поет Иван Вазов, в отговор на телеграмата, подадена от Председателя на дружеството по случай 50 годишния му писателски юбилей, чието съдружение предаваме:

СОФИЯ
ИВАН ВАЗОВ

Настоятелството на Плевенското Обществено Образователно дружество „Съгласие“ се счита щастливо да Ви поднесе, народни поети, които цели петдесет години пеште на

роден език, сгърваче сърдцата, будихте душите със своите стихове и писателско перо, сърдечните си поздрави по случаи двойния Ви юбилей, като Ви пожелавме още дълги години да живеете със сърдца ли № 542, 24 октомври 1920 год.

Председател: Христов.

ВАЗОВИЯ ОТГОВОР

София, 30 октомври 1920 г.

Благодаря сърдечно Вам и на дружеството Ви за топлите привети — Много съм трогнат

Иван Вазов.

Само с тия думи благодаря поета на дружеството. Картичката е ценост и то се счита щастливо.

ХРОНИКА

НАШИЯ приятел г. Георги Ив. Вълков се е сгодил за г-жа Дора Айзенштайн от Виена.

Чисто!

УЧИЛИЩНОТО настоятелство в с. Долни Джърник е решило да отпусне даром на всички учители от тамошната прогимназия и основно училище по един кубик дървя за отопление.

Същото е отпуснало 10,000 лв. за училищни способия и 2,000 лв. за книги от I гимназиален клас.

ПЛЕВЕНСКИЯ градски театър се завърна от турне което беше предприет из провинцията.

ТАЯ ВЕЧЕР гимнастическото дружество „Плевенски юнак“ дава първата си вечеринка през този сезон с най-добре подбрана и разнообразна програма. Утре неделя след същото дава дневна забава.

НА 12 НОЕМВРИ по случай 100 годишнината от рождението на руския писател Достоевски се устрои утро на което писателя Иван Карилов ще държи създа върху жибота и произведенията на великия писател.

НОВИЯТ общински скъпеще бъде съзован на заседание вероятно към 10 и. м. Говори се че блока и земеделската група ще работят заедно.

ПОПУЛЯРНИ скаски за почва да устрои от идущия месец редакцията на За случая е отправено писмо до председателя на Българския писателски съюз,

В ЧЕТВЪРТЪДЪК на Петковден в с. Угърчин е имало скъбор. За случая военната музика е дала концерт добре посетен.

ВНЕСЕН е в народоото събрание за разглеждане законопроекта за съдебната полиция.

ИЗЛЕЗАЛ е указ за отчуждаването на къщата на Илорион Макариополски в гр. Елена за местен музей на българския бит, духовно възраждане и старени.

РЕМОНТИРА се Коршумджамия срещу градската бания. След напълното и ремонтиране ще бъде предадена отново на мюсилманските духовни власти.

Г-жа ЕКАТЕРИНА Д. КОНСТАНТИНОВА, съпругата на известният Плевенски благотворител Димитър Константинов от гр. Плевен е полагала сумата 2,000 лв. на Плевенското По-

борническо дружество по случай празнунга на 44 годишнината от Шипченската епоне за ограждана границния паметник на Шипченските височини от по-крайния и съпруг в памет на За опложенска дружина. Дарителката е провъзгласена за почетен член на дружеството.

ДИРЕКЦИЯТА на общественото здраве има сведения, че чумата, която тъй силно възпроизвежда по руското черноморско крайбрежие и има сериозни опасения да бъде пренесена в България, е намалена в значителни размери. Но съмненията напоследък в Одеса съм бил констатирано много малко, когато този град бе пламнал от грозната епидемия. До сега в Варненската карантинна не е констатирано един холерен случай. Опасността за нас не може да се смета почти за преминала, понеже скоро времето се застуди и те не ще благоприятстват за пренасяне на заразата

ГРАФ ШЕРИЗЕ, председател на между съюзническата комисия в София, се очаква да се завърне от Париж на началото на м. ноември. Неговото завръщане се очаква с голем интерес в софийските по политически и дипломатически кръгове. Вече цел месец и половина откъто Граф Шеризе замина за Париж, в свръзка с некои лични доклади в посланическата конференция по положението на близкия исток.

ОКР. САНИТАРНА КОФЕРЕНЦИЯ. Тукашното дружество от съюза на Санитария и Ветеринарен персонал устрои Окружна Санитарна Конференция за 5 и 6 идущия месец Ноември, която ще държи своите заседания в салона на читалище „Съгласие“

Предполага се че конференцията ще бъде открита от Директора на Народното здраве г-д. Доктор В. Георгиев.

В същата ще се четат реферати от г. г. лекарите: М. Полов, Шишманов, Прозоровски и фелдшерите Б. Божков, Русев, Бензов и др.

Същото дружество уреди музикално танцуващо вече на 5 и 6 Ноември в салона на Коста Ларов.

Предполага се че конференцията ще бъде открита от Директора на Народното здраве г-д. Доктор В. Георгиев.

В същата ще се четат реферати от г. г. лекарите: М. Полов, Шишманов, Прозоровски и фелдшерите Б. Божков, Русев, Бензов и др.

Същото дружество уреди музикално танцуващо вече на 5 и 6 Ноември в салона на Коста Ларов.

Срокът на изпълнение доставката е 45 дни, считан от деня на утвърждение търга. Приблизителната стойност на предприятието възлиза на около 380,000 лева. Участвующите трябва да внесат 10 %, залог върху стойността на доставката. Предложенията и уговорката ще трае до 11 1/2 часа пред пладне на същия ден. Поемните условия и др. книга по търга могат да се разглеждат в канцеларията на Горно Ореховското и Плевенското финансови управление.

Разходите по скъпуване на договора, обгърване и публикация съм за сметка на предприемача, като последният се освобождава от данаци.

27 октомври 1921 год.

От управлението на гарнизона

ПРОГРАМА ЗА ВАЗОВОТО УТРО

Сказка за поета от писателя Иван Кирилов.

Част I.

1. Max. Brish-Kol Nidroj—изпълнява оркестър;

2. Петко Пав. Попов—Requiem мелодекламация декл. автора;

3. Иван Вазов—недопета песен—декл. Ев. Попов;

4. Tit—serenade—флейта, цигулка, пиано—изпълняват Мишаков, Кокошаров и Я. Каракашев;

5. Иван Вазов — копнек на звездите—декл. Л. Иванов.